DIRŽIŲ KAPINYNAS

Ėrika STRIŠKIENĖ

2001 m. spalio mėn. Diržių kapinyne (AV–782) buvo ištirtas 50 m² plotas. Iškastos dvi perkasos: 3x10 m (LIII) ir 4x5 m (LIV) dydžio. Tyrimai vyko V kapinyno dalyje, kur pastebėtos 2 naujos mechanizuotu būdu iškastos duobės. LIII perkasoje kapų nerasta, tačiau aptiktos dvi duobės: 2,0x1,3 m (dugnas pasiektas 1,15 m gylyje) ir 0,45x0,35 m (dugnas – 0,85 m gylyje) dydžio. Duobės su degėsiais, akmenimis bei lipdyta keramika (pakraštėlis (kaklelio aukštis – 1,2 cm) ir ~100 fragmentų rusvai pilkos molio masės, su smulkaus granito priemaišomis). Gali būti, kad aptiktas kapinyno V pakraštys.

LIV perkasa 4x5 m dydžio buvo kasama 15 m į R nuo LIII perkasos. Čia aptikta 1,4x0,7 m dydžio kapo duobė, orientuota 45°–215° kryptimi (dugnas pasiektas 0,8 m gylyje). Kapas suardytas, aptikti tik menki kaulų fragmentai.

2000 m. archeologiniai tyrimai nebuvo vykdomi, o 1999 m. tyrimų autorės lėšomis iškasta tik 3x6 m dydžio perkasa (LII). Būtent šioje vietoje 2001 m. atsirado dar viena savavališkai iškasta duobė. 1999 m. čia buvo aptiktas beveik nesuardytas vaiko kapas 92. Kapinyno naikinimas vyksta ir toliau. Paminklas yra nuolat ardomas „senienų mėgėjų“ bei ūkinės veiklos, todėl ateityje tyrimus reikėtų pratęsti.

DIRŽIAI CEMETERY

In 2001 CRCCL investigated the Diržiai cemetery (Pakruojis district). 2 destroyed graves were found. The cemetery is dated to the 8th–11th centuries.

BARZŪNŲ KAPINYNAS

Valdemaras ŠIMĖNAS

VU toliau tęsė 1998 m. pradėtus Barzūnų kapinyno (Šilutės r., Vilkyškių sen.) tyrinėjimus (žr. *ATL 1998 ir 1999 metais,* V., 2000, p. 273–276*; ATL 2000 metais,* V., 2002, p. 103–105). Tyrinėjimus finansavo Lietuvos Respublikos KVAD.

Iš viso 2001 m. buvo ištirtas 200 m² plotas (perkasos XIII–XVII). Pagrindinis tyrinėjimų tikslas buvo ištirti labiausiai suardytą kapinyno dalį prie buvusio smėlio karjero pakraščio (perkasos XIII–XIV) ir patikslinti kapinyno teritoriją R (perkasa XV) ir V kapinyno dalyje (perkasos XVI–XVII). Pradžioje vienu metu atidengiamos perkasos XIII ir XIV. Jos kastos į V nuo 1999 m. tirtos perkasos V šiaurinio galo (į V nuo kv. A–6–12). Vėliau R kapinyno dalyje, 10 m į R nuo 1999 m. kastos perkasos IX, iškasta perkasa XV. Galiausiai bandyta patikslinti V kapinyno ribą. Todėl 10 m į V nuo 2000 m. tirtos perkasos XII buvo iškastos dar dvi perkasos (XVI ir XVII). XVII perkasa sujungta su XVI ir yra jos tąsa į V.